

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Ваня Куздова Банабакова

професионално направление 3.7. „Администрация и управление“,
научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство (сигурност и отбрана)“,
Национален военен университет „Васил Левски“

на дисертационния труд на

Станислав Христов Стоянов

**на тема „Усъвършенстване на складирането на материални средства
като елемент на логистичната система на Българската армия“,**

представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор“
в област на висшето образование

3. „Социални, стопански и правни науки“,
професионално направление 3.7. „Администрация и управление“,
научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство (сигурност и отбрана)“

2018 г.

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем.

Дисертационният труд е разработен в общ обем от 227 страници и включва увод, три глави, заключение, списък с използвана литература, списък с публикациите и приложения. Основният текст, включващ увод, трите глави и заключението е в обем от 198 страници. В дисертационния труд са представени 42 таблици и фигури. Изпозвани са 100 литературни източника, от които 72 на български, 23 на английски език и 5 интернет източника.

В увода е обоснована актуалността на темата като е подчертано, че динамичните промени в средата за сигурност в световен мащаб налагат адекватна трансформация на въоръжените сили в страната.

Логично промените следва да се насочат и към усъвършенстване на цялостния процес на складиране на запаси на БА. Това налага необходимостта за складирането като важен елемент на логистичната система на БА, да се разработи нова визия

Значимостта и актуалността на разглежданата в дисертационния труд проблематика се определят от следните предпоставки: отбранителната функция на армията не отпада, въпреки отчитането на намалена вероятност от възникване на мащабен въоръжен конфликт (война) на територията на страната; с приемането на Република България за пълноправен член на НАТО, поддържането на логистични способности, адекватни на способностите на войсковите формирования от съюзните страни се явява необходимо условие за постигане и поддържане на оперативна съвместимост при изпълнение на съвместни операции; ролята и значението на складовата дейност са насочени към осигуряване на баланс в логистичната верига на БА; непрекъснатото развитие на технологиите и практиките при изпълнение на складовите операции увеличава влиянието, което те оказват върху цялостното качество на логистичните услуги; търсенето на възможности за понижаване на общите логистични разходи, което в частност означава понижаване на разходите за складиране; необходимостта от въвеждане на нов подход за изпълнение на логистичните дейности - обръщане на по-голямо внимание на нуждите и потребностите на крайния потребител – военните формирования и военнослужещите; с приемането на Р България в организации като ЕС и НАТО и с участието на български формирования в мисии извън територията на страната се създават възможности за изучаване и прилагане на чуждите практики и опит в складовата дейност.

Актуалността на темата, свързана с усъвършенстване на складирането на материални средства като част от логистичната система на БА е обусловена и от възникналите през последните петнадесет години десетки взривове в складове за боеприпаси, намиращи се на територията на Република България, които са с много негативни последици.

На тази основа, от научноизследователска и от практическа гледна точка се налага изясняването на концептуалните основи и направления за складирането на материални средства като част от логистичната система на БА и на тази основа търсене на възможности за нейното усъвършенстване.

В дисертационния труд обектът, предметът, работната хипотеза и целта са дефинирани точно и ясно.

Обект на изследването са складовете и базите за съхранение, производство, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА.

Предмет на изследване е състоянието на складовете и базите и процеса на съхранение, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА.

В дисертационния труд е заложена **работната хипотеза**, че в резултат на трансформацията на въоръжените сили, новите предизвикателства пред БА като армия на страна, член на ЕС и НАТО, ресурсната ограниченост, произлизаща от тежките икономически условия в страната и нарасналия брой на изключително негативни инциденти в складове и бази за съхранение, производство, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути, се налага на основата на анализ на състоянието и проблемите да се набележат насоки за усъвършенстване на функционирането на складовете и базите за съхранение, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА.

Целта на дисертационния труд е да се изследва състоянието, проблемите и предизвикателствата, стоящи пред складовото стопанство и откриване и предлагане на насоки за неговото усъвършенстване, чрез анализиране на складовите процеси и отделни складови операции, носещи най-големи сравнителни предимства и недопускащи възникване на инциденти в условията на ресурсна ограниченост на логистичната система на БА.

За изпълнение на поставената цел са конкретизирани следните три **научно-изследователски задачи**:

- Да се изследват научно-теоретичните постановки и историческото развитие и опит в складирането на материални средства като елемент от логистичната система на БА.
- Да се анализира състоянието на складовото стопанство, свързано с материалните средства от клас V – боеприпаси, експлозивни, смеси за огнемети, и да се открият съществуващите проблеми.
- На основата на направените анализи и откритите проблеми да се разработи модел за оценка и управление на риска, свързан с работата на складовете и базите за съхранение на материални средства от клас V – боеприпаси, експлозивни, смеси за огнемети.

При разработване на дисертационния труд и за постигане на изследователската цел, решаване на научноизследователските задачи и доказване на заложената хипотеза са проучени публикациите на водещите автори в областта у нас и в чужбина и са използвани следните изследователски подходи и методи: системен подход, аналитичен подход, проучване на добрите практики на наши и чуждестранни организации, сравнителен анализ, експертен анализ, метод на анкетата, метод на

наблюдението, метод на интервюто и други. С цел постигане на по-голяма нагледност на представените изследвания в дисертационния труд са включени схеми, графики и таблици.

Съдържанието на дисертационния труд напълно отговаря на неговата тема. Получените резултати показват, че поставените цел и научно-изследователски задачи са цялостно постигнати като първа глава решава първа научно-изследователска задача, с втора глава е решена втора научно-изследователска задача, а трета глава решава трета научно-изследователска задача. Работната хипотеза е доказана на основата на задълбочени емпирични анализи.

Дисертационният труд се отличава със: стегнат и точен научен стил; последователност на изложението; проучване на водещите автори в областта; задълбочени анализи; иновативен подход към разработването на модел за оценка и управление на риска, свързан с работата на складовете и базите за съхранение на материални средства от клас V – боеприпаси, експлозивни и смеси за огнемети.

Обемът на дисертационния труд е оптимален, от гледна точка на цялостност и завършеност на научното изследване и от гледна точка на изискванията за дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор”.

Разработеният дисертационен труд е лично дело на автора, тъй като изследванията в сферата на разглежданата проблематика не са обект на масови научни разработки.

Авторефератът е разработен в обем от 64 страници. Представеният автореферат отразява коректно съдържанието на дисертационния труд и включва задължителните научни и научно-приложни приноси и списък с научните публикации по темата, които са 9 брой, от които 3 са публикувани в страната, а 6 в чужбина.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд е с ясно изразени **научни и научно-приложни приноси.**

Като най-значими се открояват следните **научни приноси:**

- Изследвани са научно-теоретичните постановки за логистиката на складирането като елемент на логистичната система на една организация, и в частност на Българската армия, на основата на критичен анализ на водещите автори в областта с акцент към ролята и значението на складовата логистика за движението на материалните потоци и възможностите за определяне на потребностите от складови площи, технологично оборудване и складова техника и оптимизиране на месторазположението и капацитета на складовете.
- Доразвита е идеята за създаване и приложение на Информационна система Логистика на БА като са изследвани нейните характеристики, значение и ползите за развитие на логистиката на БА.

- Развити и обогатени са научно-теоретичните постановки за оценка и управление на риска, конкретно насочени към риска, свързан със складирането на материални средства от клас V – боеприпаси, експлозивни и смеси за огнестрелни.

Като най-значими се открояват следните **научно-приложни приноси**:

- Направено е научно изследване с практическа насоченост на еволюцията на логистиката на складирането на БА за дълъг период от време – от създаването на БА до наши дни, в което са открити спецификите на функциониране на складовото стопанство на БА като цяло, и в частност на складовете и базите за съхранение, производство, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА.
- Изследвани са изискванията за устройство и функциониране на складовете и базите за съхранение, производство, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА на основата на действащите нормативни документи и са изведени насоките за усъвършенстване.
- Направено е емпирично изследване, чрез анкета и стандартизирано интервю, на състоянието, проблемите и насоките за подобряване на складовете и базите за съхранение, производство, ремонт, разснарядяване и унищожаване на бойни припаси, взривни вещества и барути в БА.
- Разработен е модел за оценка и управление на риска при складирането на материални средства от клас V – боеприпаси, експлозивни и смеси за огнестрелни, с цел идентифициране на потенциалните рискове и начертаване на превантивни мерки за преодоляването им.

Така формулираните приноси приемам като значими за науката и практиката.

Научните и научно-приложните приноси в трудовете на кандидата могат да се отнесат към следните групи:

- Доразвиване и дообогатяване на актуален научен проблем, свързан с усъвършенстване на складирането на материални средства от клас V – боеприпаси, експлозивни и смеси за огнестрелни като елемент от логистичната система на БА;
- доказване с нови средства на съществени нови страни на вече съществуващи научни проблеми, теории и методически подходи;
- приноси за внедряване – методики, алгоритми и модели.

По темата на дисертационния труд авторът е представил значителен брой научни публикации – 9, които представляват научни статии и научни доклади, публикувани у нас и в чужбина.

Дисертационният труд представлява напълно завършен научен труд и съдържа задълбочени изследвания на поставените проблеми.

3. Критични бележки.

Дисертационният труд отговаря напълно на изискванията за такъв вид научен труд и аз нямам критични бележки към него.

Като препоръка и пожелание към автора е продължаване на научноизследователската му работа, защото той има потенциал за това.

4. Заключение.

Дисертационният труд и авторефератът към него на Станимир Христов Стоянов отговарят напълно на изискванията на нормативните документи за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, по професионално направление 3.7. Администрация и управление и научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (сигурност и отбрана)“.

5. Оценка на дисертационния труд.

Давам положителна оценка на дисертационния труд на Станимир Христов Стоянов на тема „Усъвършенстване на складирането на материални средства като елемент на логистичната система на Българската армия“ и предлагам на уважаемите членове на научното жури, на Станимир Христов Стоянов да бъде присъдена образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, по професионално направление 3.7. Администрация и управление и научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (сигурност и отбрана)“

11. 10. 2018 г.
Гр. Велико Търново

Член на журито:
проф. д-р...../Ваня Банабакова/